

NÄIN MUUTAMME MAAILMAA ESPOOSSA

Espon Vihreiden kunnallisvaaliohjelmatavoitteiden seuranta
valtuustokaudelle 2009 – 2012

Väliraportti vuosilta 2009 - 2010

Sisällysluettelo

1. ASKELEEN EDELLÄ ILMASTOTALKOISSA.....	4
Rakennetaan siitä kaupunki!.....	
Ratista raiteille.....	
Tuulivoima on myötätuulessa.....	
Tavara kiertoon - vähemmän jätettä.....	
Kaupunkiluonto hengittää.....	
2. ELÄMÄNLAATUA PALVELUISTA, SIVISTYKSESTÄ JA KULTTUURISTA.....	8
Palvelut lähelle kuntalaisia.....	
Laadukas perusopetus on yhdenvertaisuuden tae.....	
Laadukas, viipeetön ja tasavertainen hoito.....	
Tukea sille joka tukea tarvitsee.....	
Kulttuuria kaupunkiin.....	
Edullisia asuntoja.....	
Enemmän aikaa - vähemmän roinaa.....	
Harkintaa hankintoihin ja kilpailutukseen.....	
Eettistä sijoittamista.....	
3. AVOIN JA TASA-ARVOINEN KANSALAISSYHTEISÖ.....	11
Tasa-arvo kuuluu myös miehille.....	
Aidosti monikulttuurinen Espoo.....	11

Johdanto

Olemme vaikuttaneet!

Haluamme avoimesti näyttää mitä tulimme luvanneeksi ennen kunnallisvaaleja ja mitä on saatu aikaan. Käsissäsi oleva väliraportti valottaa sitä laajaa ja sinnikästä työtä mitä luottamushenkilömme tekevät eri tasoilla lautakunnissa, kaupunginhallituksessa, valtuustossa ja muissa päätöksenteon paikoissa.

Espooseen on vihreiden ansiosta tulossa entistä ekotehokkaampaa asumista, energiaa säästävää rakentamista ja syödään enemmän luomuruokaa - eikä joukkoliikenteen lipunhintoja ole paineista huolimatta korotettu. Seuraavilta sivuilta luettavien tavoitteiden ja saavutusten lisäksi tapahtuu paljon pientä vaikuttamista, joilla suuri laiva hitaasti kääntyy kohti vihreämpää maailmaa.

Suuri kiitos itse vaikuttamisesta, mutta myös niiden kirjaamisesta kuuluu kaikille, joiden nimen löydät tästä paperista. Emme kuitenkaan voi unohtaa niitä kymmeniä ihmisiä, jotka ovat laittaneet itsensä likoon lähtemällä kunnallispolitiikkaan asettumalla ehdolle ja toimimalla ehkä vähän vähemmän näkyvissä tehtävissä. Kiitos kuuluu meille kaikille!

Nina Knaapila

Espoon vihreän valtuustoryhmän puheenjohtaja 2009 - 2010

1. ASKELEEN EDELLÄ ILMASTOTALKOISSA

Ilmastomuutoksen torjunta kuuluu myös Espoolle. Keinot, joilla kaupunki voi eniten vaikuttaa, ovat kaupunkirakenne, liikenne, rakentaminen, energiantuotanto ja -kulutus, jätehuolto sekä hankinnat. Monipuolinen kaupunkiluonto on tärkeä osa hyvää asumista.

	Rakennetaan siitä kaupunki!	Mitä on tehty
1.1	Haluamme Espoon, jossa on mahdollista elää ilman autoa. Koulut, työpaikat, palvelut ja harrastukset on tuotava lähelle koteja ja joukkoliikenteen ulottuville.	koko valtuustoryhmän merkittävä vaikuttaminen "Palveluverkon ja palveluiden järjestämistavan" päätösprosessissa 2009 - 2010 (valtuuston päätös joulukuussa 2010)
1.2	Haluamme luoda urbaanit tiiviit alueet nykyisiin keskuksiin ja kehittää radan vartta sen sijaan, että rakennetaan erillisiä saarekkeita kauas palveluista.	koko valtuustoryhmän merkittävä vaikuttaminen "Palveluverkon ja palveluiden järjestämistavan" päätösprosessissa 2009 - 2010 (valtuuston päätös joulukuussa 2010)
1.3	Tiiviitkin alueet on suunniteltava viihtyisiksi, monimuotoisiksi ja erilaisten ihmisten tarpeet huomioon ottaviksi.	Uuden Vermon asuinalueen suunnittelussa olemme vaatineet ns. Eko-Vermon suunnitelmien huomioimista, jotta saisimme Espooseen aidon ympäristöarvoja toteuttavan urbaanin, mutta luonnonläheisen kaupunginosan hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. (Tiina Elo)

	Ratista raiteille	Mitä on tehty
1.4	Haluamme edullisen, toimivan ja viihtyisän joukkoliikenteen	Lipunhintojen pitämistä samana 2011 kuin 2010 toteutui.
1.5	Joukkoliikenteen edistämiseksi on saatava modernit ruuhkamaksut	Vaikuttaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman HLJ2011:n luottamushenkilötyöryhmässä vaikuttaminen
1.6	Kaupunkirata on jatkettava Espoon keskukseen	Vaikuttaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman HLJ2011:n luottamushenkilötyöryhmässä vaikuttaminen

1.7	Haluamme raideliikennettä poikittaisliikenteeseen	Pyrimme kaupunkisuunnittelulautakunnassa saamaan Raide-Jokerin linjauksesta mahdollisimman hyvän, ja esityksestämme linjausta ja pysäkkien määrää Pohjois-Tapiolassa ja Etelä-Laaialahdessa pohditaan vielä ns. Pyhänristin puiston kohdalla. Raide-Jokerin toteutus on jumissa, kun Helsingissä suunnittelu ei etene. Kaupunkisuunnittelulautakunta työstää vaalikauden aikana raidevision, jonka tavoitteena on konkretisoida haluttu tavoitetila Espoon raideverkostolle sekä priorisoida hankkeiden toteutusjärjestys. (Tiina Elo)
1.8	Haluamme puhtaampaa ilmaa: autoliikenteen vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun minimoitava.	
1.9	Kaupunkia on suunniteltava kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen näkökulmasta.	Metroasemakaavojen yhteydessä olemme vaatineet riittäviä ja turvallisia pyöräparkkeja ja liityntäjoukkoliikenteen sujuvuutta. Otaniemeen pyritään toteuttamaan kaupunkisuunnittelulautakunnan ohjauksessa metron myötä liikkumis- ja liikennereformi, joka mahdollistaisi autottoman kampuksen. (Tiina Elo)
1.10	Haluamme edistää pyöräilyä varaamalla seuraavan vaalikauden aikana vuosittain 20 % lisää rahaa kevyen liikenteen väylien ja ulkoilureittien suunnitteluun ja rakentamiseen.	Saimme kaupunkisuunnittelulautakunnan lautakuntasopimukseen tavoitteen Espoon pyöräilyreitistön kehittämissuunnitelman laadinnasta. Kauden puoliväliin mennessä tavoitetta ei ole käytännössä edistetty. (Tiina Elo)

Tuulivoima on myötätuulessa

Mitä on tehty

1.11	Kaupungin käyttämästä energiasta on oltava 50 % uusiutuvaa vuonna 2012.	Vihreät neuvottelivat tavoitteen Espoon strategiaan 2009 ja 2009 50 % Espoon sähköstä oli uusiutuva. Marjut Joensuu: Tilakeskuksen mukaan kaupungin ostamasta sähköstä v. 2010 80 % on uusiutuvaa (vesivoimaa).
1.12	Haluamme kaupungin säästävän energiaa 20 % vuoteen 2020 mennessä.	Espoo on sitoutunut kuntien energiatehokkuussopimukseen. Vuonna 2009 oli saavutettu 26 997 MWh säästö energiankulutuksessa. Jos jatketaan samaa tahtia, tavoite täyttyy. Marjut Joensuu ja Timo Lahti tekivät tilakeskuksessa aloitteen, että tämä on vähimmäistavoite, joka pyritään ylittämään. Marjut Joensuu teki myös aloitteen siitä, että tutkitaan, miten energiatehokkuusinvestoinnit voitaisiin rahoittaa ulkopuolisella rahoituksella, jotta niitä saataisiin käyntiin mahdollisimman nopeasti.
1.13	Matalaenergiarakentaminen on aloitettava heti	Marjut Joensuu ja Timo Lahti ovat pitäneet energia-asioita esillä Tilakeskuksen johtokunnassa, minkä ansiosta kaupungin omassa rakentamisessa ollaan siirtymässä siihen, että uudiskohteet rakennetaan A-energialuokkaan. Pilottihankkeina ovat uudisrakennushankkeista Vanttilan koulu, valmistunut 08/2009, Otaniemen tiedeasunnot, valmistuu 2011, Mårtensbron koulu, valmistuu 2011, Suurpellon päiväkotit, valmistuu 2012 ja Espoon Sairaala, valmistuu 2015. Peruskorjauspilottikohteita ovat Espoonlahden koulu, valmistuu 2014 ja Tuomarilan koulu, valmistuu 2015. Leppävaaraan on kaavoitettu matalaenergiataloja.

1.14	Espeen on sitouduttava YTV:n ilmastostrategian tavoitteeseen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 39 % vuoteen 2030 mennessä. Pidemmän tähtäimen tavoitteena on oltava päästöjen vähentäminen 80 % vuoteen 2050 mennessä.	Saimme neuvoteltua ilmastonmuutoksen torjunnan kaupunkisuunnittelulautakunnan lautakuntasopimukseen yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi siten, että asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan konkreettisilla mittarein. (Tiina Elo)
1.15	Haluamme kasvattaa uusiutuvien energiamuotojen käyttöä tehostamalla biokaasun ja kaatopaikkakaasun energiahöydyntämistä, siirtymällä puupolttoaineiden käyttöön kaukolämpöverkon ulkopuolella, lisäämällä kallioperäjäähdytystä ja aurinkolämmön hyödyntämistä sekä lisäämällä vihreän sähkön osuutta kaupungin sähkönhankinnassa.	Kaupunkisuunnittelulautakunnassa olemme vääntäneet kättä kaavojen energiatehokkuusvaatimuksista. Muutamille alueille, mm. Viiskorp-Gobbacka, Rykmentinmäki Lintuvaarassa, on kaavassa määrätty energiasuunnitelman teko. (Tiina Elo) Marjut Joensuu ja Timo Lahti ovat edistäneet tilakeskuksessa uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä hankkeita. Puolarmetsän sairaalaan tulee aurinkokennoja ja Suurpellon päiväkotia lämpiää kalliolämmöllä.
1.16	Kaupungin on osallistuttava aktiivisesti tuulivoimaloille soveltuvien alueiden kartoittamiseen.	Asia ei ole edennyt.
1.17	Kaupungin on näytettävä esimerkkiä ottamalla käyttöön uusimmat energiansäästötekniikat omassa korjaus- ja uudisrakentamisessaan.	Marjut Joensuu ja Timo Lahti ovat pitäneet energiatehokkuusasioita esillä Tilakeskuksen johtokunnassa. Energiatehokkuuden edistäminen valittiin johtokunnan keskeiseksi kehittämisalueeksi Vihreiden ansiosta. Pilottihankkeita on käynnistetty, mm. Puolarmetsän sairaalaan tulee aurinkokennoja ja Suurpellon lastentaloon kallioenergiälämmitys. Tilakeskuksessa on valmisteilla kestävän rakentamisen tiekartta.
1.18	Hankinnoissa on painotettava nykyistä enemmän laitteiden energiansäästöominaisuuksia.	Sirpa Hertell esitti kaupunginhallituksessa vähäpäästöisten autojen hankintakriteereiksi EU-normeja tiukempia päästömääriä, mutta esitys ei saanut kannatusta.
1.19	Haluamme tukea investointiavustuksien asumisen energiansäästöhankkeita, kuten maalämpöön siirtymistä.	Valtion energia-avustukset kuuluvat kiinteistöpalvelukeskuksen alle (teke)
1.20	Kannustetaan myös ilmalämpöpumppujen hankintaan ja parannetaan kaukolämmön saatavuutta pientaloalueilla.	(Kaukolämpö on Fortumin käsissä.)
1.21	Tontinluovutusehdoissa tulee olla energiatehokkuuskriteerit.	Asia on nostettu esille elinkeino- ja kilpailukykyjaoksessa. Asia ei ole vielä edennyt.

Tavara kierto - vähemmän jätettä

Mitä on tehty

1.22	Haluamme enemmän kierrätyspisteitä.	
1.23	Kierrätyskeskuksen toimintaa on kehitettävä ja sille on saatava asianmukaiset, pysyvät tilat.	Jo 2008 budjetissa. Tiina Pursula selvittää.
1.24	Lajittelemattoman jätteen käsittelymaksuja on korotettava.	(Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän käsissä oleva asia, HSY:n hallituksessa Espoon vihreillä ei valitettavasti ole edustajaa.)
1.25	Pääkaupunkiseudun jätteenpolttolaitoshanke ei saa tarkoittaa materiaalihyötykäytön ja kierrätyksen alasajoa.	(Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän käsissä oleva asia, HSY:n hallituksessa Espoon vihreillä ei valitettavasti ole edustajaa.)

	Kaupunkiluonto hengittää	Mitä on tehty
1.26	Haluamme Espoolle ohjelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.	On jo tekeillä
1.27	Rannat pitää säilyttää vapaana rakentamiselta.	
1.28	Rantaraitti on saatava valmiiksi.	
1.29	Suomenojan lintulahti on suojeltava kaavoituksella.	Jätevedenpuhdistamon siirtopäätöksen yhteydessä valtuustossa 12.10.2009 vihreät vaativat, että Suomenojan lintukosteikko riittävine suojavyöhykkeineen suojellaan. Ympäristölautakunta selvitytytti suojelurajauksen toukokuussa 2010. Kaupunkisuunnittelulautakunnassa 16.6.2010 Finnoon osayleiskaavan tavoitteita linjattaessa vihreät edellyttivät, että lintukosteikon suojelu otetaan yhdeksi alueen vetovoimatekijäksi. Vihreiden vaatimuksesta Suomenlahdentien linjauksesta tehdään erillinen päätös lisäselvitysten perusteella. (Tiina Elo)
1.30	Haluamme pitää järvet, joet ja pienet purot sekä merenrannan hyvässä kunnossa, kaikkien yhteisinä alueina.	Kaavoitusohjelmaan saatiin neuvoteltua Matalajärven suojelusuunnitelman tekeminen. Kalajärven kallioiden kaavan käsittelyn yhteydessä päätettiin, että selvitetään olemassa olevan ja tulevan asutuksen vaikutukset Kalajärven tilaan ja tehdään suunnitelma vaikutusten minimoimiseksi. (Tiina Elo)
1.31	Asukkaiden ympäristötalkoita on tuettava.	
1.32	Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta on vaalittava säilyttämällä riittävät viheralueet sekä viherkäytävät eri alueiden välillä.	Johanna Karimäen pääkaupunkiseudun viheraluekaavasta sai valtuuston hyväksynnän. Olemme vaatineet kaavoitusohjelmassa olevan seudullisten ja keskeisten paikallisten ekologisten ja virkistysyhteyksien nykytilan ja kehittämisedellytysten selvityksen tekemistä monissa eri yhteyksissä, mm. liittyen Histan osayleiskaavan vaikutuksiin Natura-alueeseen. (Tiina Elo)
1.33	Haluamme jättää nykyistä suuremman osa kaupungin omista metsistä luonnontilaan.	Vihreiden aloite 550 hehtaarin vanhan metsän suojelemiseksi saadaan valmiiksi 2011.
1.34	Keskuspuiston jatkuva nakertaminen kaavamuutoksilla on lopetettava.	Holmanpuisto II:n kaavallisista tavoitteista päätettäessä kaupunkisuunnittelulautakunta päätti Tiina Elon esityksestä, että "olennaiset ekologiset yhteydet turvataan toimivina" ja "rakentaminen sijoitetaan niin, että alueen luonto-, virkistys- ja maisema-arvoja korostetaan." Päätöksenteon seuraavissa vaiheissa taistellaan edelleen Keskuspuiston nakertamista vastaan. (Tiina Elo)

2. ELÄMÄNLAATUA PALVELUISTA, SIVISTYKSESTÄ JA KULTTUURISTA

Etsimme tuoreita ja luovia ratkaisuja asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja pahoinvoinnin vähentämiseksi. Kannatamme hyviä julkisia palveluita, sillä ne luovat tasa-arvoa ja parantavat elämänlaatua. Espoo voisi toimia kokeilukuntana perustulon testaamisessa. Olennainen osa toimivaa kaupunkia on vastuullinen, eettisin periaattein toimiva yrityselyämä. Haluamme huolehtia erityisesti pienyrittäjyden toimintaedellytyksistä.

	Palvelut lähelle kuntalaisia	Mitä on tehty
2.1	Haluamme kuntalaisille tasavertaiset palvelut.	koko valtuustoryhmän merkittävä vaikuttaminen "Palveluverkon ja palveluiden järjestämistavan" päätösprosessissa 2009 - 2010 (valtuuston päätös joulukuussa 2010)
2.2	Haluamme, että arjen palvelut, kuten koulut ja päiväkodit, tuodaan lähelle jokaista kuntalaista.	koko valtuustoryhmän merkittävä vaikuttaminen "Palveluverkon ja palveluiden järjestämistavan" päätösprosessissa 2009 - 2010 (valtuuston päätös joulukuussa 2010)
2.3	Kirjastojen sekä kulttuuri- ja liikuntapaikkojen on oltava lähellä tai hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä.	Volotinen ja Yusuf ovat kulttuurilautakunnassa äänestäneet Soukan ja Kivenlahden kirjastojen säilyttämisen puolesta sekä lähiseudun asukkaita palvelevan sairaalakirjaston perustamisen puolesta.
2.4	Mahdollisuuksia käyttää palveluja joustavasti yli kuntarajojen kehitetään edelleen.	Saatiin teema valtuustopöytäkirjaan vuodelle 2012.

	Laadukas perusopetus on yhdenvertaisuuden tae	Mitä on tehty
2.5	Haluamme pienemmät luokkakoot.	
2.6	Päteviä erityisopettajia on oltava riittävästi	Pätevistä hakijoista on edelleen pulaa
2.7	Maahanmuuttajille lisää suomenkielen opetusta	Vihreiden aloitteesta ei koulusäästöjä ole kohdennettu maahanmuuttajien opetukseen
2.8	Kouluille on taattava riittävät taloudelliset resurssit, jotta luokkakokoja voidaan pienentää ja jakotunteja sekä tukiopetusta lisätä.	Vihreiden aloitteesta ei koulusäästöjä ole kohdennettu erityisopetukseen
2.9	Yhteistyötä koulun, kodin ja harrastusten välillä on tiivistettävä	Vihreät olivat opetuslautakunnassa vaikuttamassa siihen, että turvallinen iltapäivä -hanketta on jatkettu.
2.10	Lisätään koulujen iltapäiviin edullisia liikuntaharrastuksia yhdessä liikuntaseurojen ja muiden palveluntuottajien kanssa.	Vihreät olivat vaikuttamassa, että liikuntaseurat voisivat käyttää koulujen tiloja iltapäivätoimintaan jo klo 15 eteenpäin.
2.11	Tavoitteemme on, että vähintään 15 %:lla kouluista on Vihreä lippu tai muu ympäristöohjelma vuonna 2014.	
2.12	Luomu- ja lähiruoan tarjontaa on lisättävä niin kouluissa kuin päiväkodeissakin.	Tiina Elo teki maaliskuussa 2010 raha-asiain aloitteen, että kaupunki liittyy Portaat luomuun -hankkeeseen. Näin tapahtuikin syksyllä 2010. Tällä hetkellä (syksy 2010) Espoon päiväkodeissa ja vanhuspalveluissa keitetään puurot luomuhiutaleista. (Tiina Elo)

2.13	Tarvitsemme lisää tukitoimia lasten erilaisten vaikeuksien tunnistamiseen ja varhaiseen puuttumiseen: kouluterveydenhoitajia, -psykologeja ja -kuraattoreja, vakituisia luokan- ja erityisopettajia, suomea toisena kielenä opettavia opettajia sekä resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia.	
2.14	Monikulttuurisuuden haasteisiin on vastattava ja kotouttamista tuettava.	Kulttuurilautakunnan jäsenet Teresia Volotinen ja Said Yusuf tukevat määrärahapäätöksiä tehtäessä monikulttuurisia kulttuuriprojekteja. Liikuntalautakunnan vpj Pia Aarreken kannanoton jälkeen liikuntatoimi päätti osallistua seksuaalisen tasa-arvosta kertovaan "Uskalla olla itsesi - myös urheilussa" -kampanjaan.

Laadukas, viipeetön ja tasavertainen hoito

Mitä on tehty

2.15	Perusterveydenhuoltoon on osoitettava lisää voimavaroja.	Vaikuttaminen budjettineuvotteluissa syksyllä 2009
2.16	Terveystieteiden on palveltava kuntalaisia laadukkaasti – ilman odotusta ja myös iltaisin, jolloin monen on helpompi tulla terveysasemalle	
2.17	Haluamme kehittää kaikille espoolaisille terveyspalveluita, joilla hoidon osuvuutta ja laatua saadaan entisestään parannettua	
2.18	Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä on kehitettävä ja hoidon joustavuutta parannettava	
2.19	Ennaltaehkäisevää hoitoa ei saa unohtaa.	
2.20	Haluamme lisää rahaa ja tekijöitä lasten psykiatriseen hoitoon.	Vaikuttaminen budjettineuvotteluissa syksyllä 2009
2.21	Ikäihmisille on tarjottava erilaisia hoitovaihtoehtoja. Haluamme seniorikeskuksia, joissa ikäihmiset saavat yhdestä paikasta kaikki loppuelämänsä aikana tarvitsemansa palvelut aina saattohoitoon saakka. Espoossa kehitteillä oleva Elä ja Asu malli edustaa aivan uutta ajattelua.	
2.22	Vaikeavammaisten itsenäinen elämä on mahdollistettava riittävin yksilöllisin palveluin.	Vaikuttaminen budjettineuvotteluissa syksyllä 2009

Tukea sille joka tukea tarvitsee

Mitä on tehty

2.23	Espoo perustulon kokeilukunnaksi.	
2.24	Haluamme lopettaa asunnottomuuden	
2.25	Tukea tarvitseville tulee tarjota lisää sosiaalisia asuntoja ja asumisneuvontaa.	
2.28	Toimeentulotukea on tarjottava harkinnanvaraisena silloin kun tarve on suurin.	

Kulttuuria kaupunkiin**Mitä on tehty**

2.29	Monipuolinen kulttuuri kuuluu kaikille kaupunkilaisille.	Kulttuuriavustuksia myönnettäessä tuettu monipuolisesti sekä taiteilijoita että alan harrastajia. Pääpaino lastenkulttuurissa ja monikulttuurisuudessa.
2.30	Haluamme laadukasta arkkitehtuuria, sillä se on monella kaupunkilaiselle yleisimpiä kulttuurikokemuksia.	
2.31	Haluamme tukea vapaita ja epäkaupallisia toimijoita: kirjastoja, vapaita teatteriryhmiä ja bändejä.	Marjut Joensuu teki Tilakeskuksessa aloitteen kaupungin tilojen vuokraamiskäytäntöjen yhtenäistämistä, jotta tilat olisivat kaikkien helposti löydettävissä ja vuokrattavissa.
2.32	Tarvitsemme kansalaisten kohtuuhintaisia kokoontumisen ja harrastamisen paikkoja.	Liikuntalautakunnassa Pia Aarrekivi on esittänyt neuvottelujen aloittamista liikuntalautakunnassa tilasubventioiden kartoittamisesta. Kulttuurilautakunnan Vihreät korostavat päätöksenteossa asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja toiminnan asiakaslähtöisyyttä.
2.33	Jokaisella Espoon suuralueella on oltava riittävästi tilaa monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen.	
2.34	Panostetaan edelleen lähikirjastoihin.	

Edullisia asuntoja**Mitä on tehty**

2.35	Haluamme rakentaa lisää vuokra- ja opiskelija-asuntoja kaupungin omille tonteille	Espoonkruunu on saanut tarpeeksi kaupungin tontteja toteuttaakseen sille asetetut tavoitteet. (elinkeino- ja kilpailukykyjaos, Tony H.)
2.36	Espoonkruunun isännöinti- ja huoltopalvelut kuntoon	
2.37	Espoon tulee luovuttaa nykyistä enemmän tontteja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelta opiskelija-asunnoiksi ja muuhun sosiaaliseen asuntotuotantoon.	
2.38	Haluamme toteuttaa sosiaalisesti sekoittavaa asuntopolitiikkaa rakentamalla vuokra-, asumisoikeus- ja omistusasuntoja sisältäviä sekataloja ja asuinalueita.	

Enemmän aikaa - vähemmän roinaa**Mitä on tehty**

2.39	Kaupungin verkkopalveluita on kehitettävä vastaamaan muuttuvaa maailmaa	
2.40	Haluamme luoda edellytyksiä erilaisten, myös iäkkäiden elämää tukevien, palveluyritysten, kuten talonmies- ja korjausfirmojen, kotisiivousyritysten, kahviloiden ja media-alan yrittäjien toiminnalle.	
2.41	Espoon kaupungin on kannatettava palveluyrittäjien toimintaa tilaamalla palveluita, tarjoamalla toimitiloja ja luomalla kannustavaa ilmapiiriä yrityksen perustamiselle ja toiminnalle.	

Harkintaa hankintoihin ja kilpailutukseen

Mitä on tehty

2.42	Haluaamme ympäristönäkökohdat ja eettiset kriteerit hankintojen perusteeksi	Nämä asiat huomioitiin Espoo-strategian tarkistuksessa syksyllä 2010 (Tony Hagerlund)
2.43	Palveluiden hankinnassa on otettava huomioon koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset sekä pohjoismaisen tai EU:n ympäristömerkin palveluille kehittämät kriteerit.	Sirpa Hertell ja Tony Hagerlund saivat kaupunginhallituksessa läpi lisäyksen Espoo-strategiaan "3.12. kestävä kehitys ja ympäristökriteerit on otettu huomioon palveluja tuotettaessa ja hankittaessa"
2.44	Hoitopalvelujen kilpailuttamiseen tarvitaan laatua ja pidemmät sopimusajat.	
2.45	Haluaamme, että hoitopalveluiden kilpailutuksella saavutetut hyödyt on tutkittava ja tarvittaessa muutettava kilpailutuksen kriteereitä. On myös syytä arvioida, milloin kilpailuttaminen on järkevää ja milloin palvelut kannattaa tuottaa itse.	

Eettistä sijoittamista

Mitä on tehty

2.46	Omistajana ja sijoittajana Espoon on toimittava pitkäjänteisesti ja kaupungin on tunnettava myös yhteiskunnallinen vastuunsa. Haluaamme sijoituksilta läpinäkyvyyttä sekä muutakin kuin maksimaalista rahallista tuottoa.	Merva Mikkolan valtuustoaloite 2009, joka on edelleen valmistelussa.
------	---	--

3. AVOIN JA TASA-ARVOINEN KANSALAISSYHTEISÖ

Kunta on ihmisten yhteisö, joka pitää tehdä hyväksi paikaksi asua, elää ja toimia. Vihreämmässä Espoossa kaikki ovat yhteisön yhdenvertaisia jäseniä. Tärkeintä on investoida asukkaisiin. Espoon on oltava reilu työnantaja.

Tasa-arvon edistäminen kuuluu myös kunnille. Opetuslautakuntaudumme toteuttamaan tasa-arvolakia sekä yhdenvertaisuuslakia. Kiellettyjä syrjäntäperusteita ovat: ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, terveydentila, vammaisuus, sukupuolinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

Tasa-arvo kuuluu myös miehille

Mitä on tehty

3.1	Haluaamme todellista tasa-arvoa ilman että kumpaakaan sukupuolta väheksytään	Pia Aarrekivi on pyytänyt suvaus-tutkimusta liikunta-avustuksista.
3.2	Espoon on luovuttava naisvaltaisten alojen, kuten opettajien, kouluavustajien ja hoitajien päätöksistä.	Opetuslautakunnan vihreät jäsenet ovat mielihyvällä seuranneet virkamiesten linjauksia asiassa. Pätkimistä on vähennetty.
3.3	Haluaamme torjua miehisen tasa-arvon uhkia, joita ovat syrjäytymis-, itsemurha- ja väkivaltariskit sekä isyyden aliarvostaminen	

Aidosti monikulttuurinen Espoo

Mitä on tehty

3.4	Haluamme Espooseen oman kulttuurikeskus Caisan kohtaamispaikaksi	Esitetty budjettineuvotteluissa 2009.
3.5	Jokaiselle mahdollisuus vaikuttaa kotiseutunsa asioihin	Kannanotto kotiseutu- ja kaupunginosayhdistysten tuen jatkamisesta.
3.6	Päätöksenteossa on aidosti kuunneltava asukasyhdistyksiä, nuorisovaltuustoa, vammais- ja vanhusneuvostoa ja muita asukastoimijoita.	Saatu teema valtuustosopimukseen.
3.7	Asukas- ja kotiseutuyhdistysten sekä erilaisten nuorisjärjestöjen toimintaedellytyksistä on huolehdittava.	Mukana vaikuttamassa siihen, ettei nulan avustusrahoja nuorisoyhdistyksille ole vähennetty.